

**Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Taiteen edistämiskeskuksen välinen
tulossopimus vuosille 2024–2027**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
3	Tulostavoitteet	4
4	Voimavarojen hallinta	9
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset	12
6	Liitteet	13

Liite 1 Luonnos momentin 29.80.50 käytöstä virastossa vuonna 2024 (Taiteen edistämiskeskus)

1 Strategiset linjaukset

Suomen menestys, hyvinvointi ja kestävä kasvu perustuvat inhimillisen ja sosiaalisen pääoman kasvuun ja innovaatioihin. Suomi on kuitenkin jäänyt tuottavuuden ja talouden kasvussa verrokkimaista jo pitkään. Suomen koulutustason nousu on pysähtynyt. Luovien alojen kasvupotentiaalia ei ole hyödynnetty riittävästi. Erot suomalaisten hyvinvoinnissa ja terveydessä ovat suuret. Liikkumattomuus on suuri haaste kaikissa länsimaissa. Liian monen ihmisen hyvinvointia uhkaa liikkumattomuus, joka johtaa toimintakyvyn heikkenemiseen. Väestö vanhenee ja syntyvyys on matala. Alueiden kehitys eriytyy. Samaan aikaan myös Suomen ja Euroopan kansainvälinen toimintaympäristö on muuttunut.

Sivistyshallinnolla on keskeinen rooli toimintaympäristön haasteisiin vastaamisessa. Sivistyshallinto mm. turvaa sivistyksellisten perusoikeuksien yhdenvertaista toteutumista, panostaa perustaitojen oppimiseen ja tukeen, vahvistaa kulttuurin ja luovien alojen merkitystä yhteiskunnassa ja edistää kansalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja liikunnallista elämäntapaa sekä edistää toimillaan talouskasvua. Myös toimialan rakenteiden ja rahoituksen uudistamisessa sivistyshallinnolla on keskeinen tehtävä.

Viraston tulossopimus perustuu keskeisiin strategisiin linjauksiin, jotka on esitetty hallitusohjelmassa kaudelle 2023–2027 ja sen pohjalta laadittavassa hallituksen toimintasuunnitelmassa, julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2024–2027, ministeriön ehdotuksessa vuoden 2024 talousarvioksi, opetus- ja kulttuuriministeriön strategiassa 2030 sekä hallinnonalan toimialakohtaisissa ja virastoja koskevissa strategioissa, periaatepäätöksissä ja toimintaohjelmissa.

Valmistelussa otetaan huomioon Sivistyshallinto 2030 -muutosohjelman mukaiset linjaukset vuosille 2023–2026.

Viraston toimintaan vaikuttavat myös valtionhallinnon yhteiset strategiset linjaukset kuten julkisen hallinnon strategia, julkisten hankintojen strategia sekä valtioneuvoston periaatepäätökset valtion toimitilastrategiaksi ja monipaikkaisen työn, opiskelun ja asumisen edistämiseksi sekä valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalisesta kompassista.

Keskeisiä strategisia linjauksia ja tavoitteita sisällytetään tulossopimukseen myös valtionhallinnon tuottavuusohjelmaan ja virastorakenteeseen liittyen, henkisistä voimavaroista, riskienhallinnasta, tiloista ja infrastruktuurista, tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta, kulttuurisesta moninaisuuden edistämisestä sekä kestävästä kehityksestä.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

2.1 Hallitusohjelmasta tulevat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Hallituksen asettamat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle ovat:

- Varhaiskasvatuksen laatu paranee.
- Suomalaisten oppimistulokset ja koulutustaso nousevat.
- Perustaitojen osaaminen vahvistuu ja jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot.
- Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvulle.
- Koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin ja vähentää kohtaanto-ongelmaa.
- Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee.
- Kaiken ikäiset suomalaiset liikkuvat enemmän.

2.2 Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala muodostaa sivistyshallinnon, jolla luodaan edellytyksiä Suomen talouden kasvulle, kilpailukyvyllä ja hyvinvoinnille sivistyksen, luovuuden, innovaatioiden ja osaamisen kautta. Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet ovat:

- Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.
- Selkeytetään opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvaa virastorakennetta, kevennetään päällekkäistä hallintoa ja vahvistetaan virastojen tuloksellista ohjausta Sivistyshallinto 2030 - loppuraportin suuntaisesti huomioiden nykyisten yksiköiden erilaiset tehtävät.
- Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistavan riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.
- Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävä kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.
- Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevissa asioissa. Moninaisuustyössä hyödynnetään soveltuvin osin ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

2.3 Kulttuuripolitiikan strategiset ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

- **Opetus- ja kulttuuriministeriön strategian 2030 tavoitteet:**
 - Kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat.
 - Luova, tutkiva ja vastuullinen toiminta uudistaa yhteiskuntaa.
 - Merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti.
- **Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategian 2025 mukaiset vuoden 2024 valtion talousarviossa asetetut yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet:**
 - *Luova työ ja tuotanto:* Taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytykset parantuvat ja tuotannon sekä jakelun muodot monipuolistuvat.
 - *Osallisuus ja osallistuminen kulttuuriin:* Osallisuus kulttuuriin lisääntyy ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa kaventuvat.
 - *Kulttuurin perusta ja elinvoimaisuus:* Kulttuurin perusta on vahva ja elinvoimainen.
- **Keskeiset toimialaa linjaavat valtioneuvostotasoiset dokumentit:**
 - Valtioneuvoston periaatepäätös kulttuuriperintöstrategiasta 2023–2030
 - Kansallinen maailmanperintöstrategia 2015–2025
 - Suomen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma 2022–2035

3 Tulostavoitteet

Taiteen edistämiskeskus rakentaa moniarvoista, kestävä ja demokraattista yhteiskuntaa taiteen ja kulttuurin avulla. Se osallistuu luovien alojen kestävä kasvun tukemiseen. Virasto vahvistaa taiteen tekemistä ammattina ja elinkeinona. Se ja kehittää tukee taide- ja kulttuurialan yhteisöjen toimintaa, rakenteita ja kansainvälisiä verkostoja.

Taiteen edistämiskeskus luo edellytyksiä taide- ja kulttuurialan ammattilaisten ja yhteisöjen työlle valtakunnallisesti. Virasto kehittää alueellista läsnäoloaan muun muassa alueellisella verkostotyöllä ja vahvistaa näin alueellista osallisuutta ja saatavuutta.

Tulossopimuskaudella Taiteen edistämiskeskus pyrkii etsimään ja mahdollisuuksien mukaan vakiinnuttamaan, tapoja, joilla yhteiskunta hyötyy laajalti kulttuurin ja taiteen vaikutuksista. Virasto etsii aktiivisesti monihallinnollista yhteistyötä sekä yhteistyömalleja yhteiskunnan eri sektoreiden kanssa ja pyrkii vakiinnuttamaan taidekentän toimijoille läpileikkaavampaa asemaa yhteiskunnassa. Sen toiminta tukee

taiteilijoiden monialaista verkostoitumista ja edesauttaa näin myös uusien työllistymis- ja rahoitusmahdollisuuksien syntyä.

Taiteen edistämiskeskus terävöittää tulossopimuskaudella perustehtävänsä, visiotansa sekä strategista asemaansa ja toimii entistä laajemmin kulttuurista kumpuavan hyvinvoinnin, talouden kestävän kasvun ja kansainvälistymisen edistämiseksi.

Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvuille.

Tulostavoite 1 (TAE) Vahvistetaan taiteen ja kulttuurin yhteiskunnallista vaikuttavuutta kehittämällä yhteistyötä yli hallinnonalojen ja yhteiskunnan sektoreiden.	
2024	Tavoitetaso Viraston tehtävät hallinnonaloja ylittävässä yhteistyössä ovat tiivistyneet sekä valtionhallinnon toimijoiden (mm. BF, TTL, HVK) että yhteiskunnan eri sektoreiden kanssa (mm. Taideyliopisto, säätiöt ja rahastot).
2025	Tavoitetaso Kehitetään mittari vaikutuksen arviointiin ja sen mukaan asetetaan tavoitteet 2026 ja 2027.
2026	Tavoitetaso määritty tarkemmin vuonna 2025 Taiteen ja kulttuurin perustaa on vahvistettu siten, että talouden kasvu on mahdollista ja myös muilla toimialoilla tunnustetaan taiteen ja kulttuurin mahdollisuudet.
2027	Tavoitetaso määritty tarkemmin vuonna 2025 Yhteiskunta hyödyntää taide- ja kulttuurialan toimijoiden osaamista ja erilaisia taiteellisia menetelmiä (määrälliset mittarit: taiteen ja kulttuurin ammattilaisten ja yhteisöjen työskentely ja yhteistyö yhteiskunnan eri sektoreilla).

Tulostavoite 2 (TAE) Laaditaan ja toimeenpannaan strategia viraston tehtävistä toimialan kansainvälisyyden edistämiseksi.	
2024	Tavoitetaso Toimintaympäristön nykytila on kartoitettu, KV-strategia on valmis. Sidosryhmäyhteistyö tiedotuskeskusten, kansainvälisen alueellisen yhteistyön (Barentsin alue ja Pohjoinen ulottuvuus) ja muiden kansainvälisyyttä edistävien organisaatioiden kanssa on vahvistunut.
2025	Tavoitetaso Tarkennetaan vuoden 2024 aikana. Määritetään valtionavustuksiin liittyvän toiminnan pohjaluku. Sidosryhmäyhteistyö tiedotuskeskusten ja kansainvälisyyttä edistävien organisaatioiden kanssa on vakiintunut.
2026	Tavoitetaso Tarkennetaan vuoden 2024 aikana.
2027	Tavoitetaso Tarkennetaan vuoden 2024 aikana.

Tulostavoite 3 Kehitetään asiantuntijapalveluita, verkostotyötä ja valtionavustustoimintaa kulttuuritarjonnan tukemiseksi ja yhdenvertaisen kulttuuriin osallistumisen mahdollistamiseksi.	
2024	Tavoitetaso Julkisen taiteen, kulttuuritoimen asiantuntijapalvelut kunnille sekä kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalvelujen jatkuvuus on määritelty ja yhteistyörakenteita ja avustustoimintaa kehitetty. Kehitetään seurantamittari vaikuttavuudelle.
2025	Tavoitetaso Seurataan alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumista ja asiantuntijatyön vaikuttavuutta.
2026	Tavoitetaso Seurataan alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumista ja asiantuntijatyön vaikuttavuutta.
2027	Tavoitetaso Seurataan alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumista ja asiantuntijatyön vaikuttavuutta.

Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.

Tulostavoite 4 (TAE) Virasto toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet JTS 2025-2028:n mukaisesti huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.	
2024	Tavoitetaso Virasto osallistuu tuottavuusohjelman toimenpiteiden valmisteluun ja valmistautuu linjausten perusteella vuosien 2025-2027 toimenpiteisiin.
2025	Tavoitetaso Virasto toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.
2026	Tavoitetaso Virasto toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.
2027	Tavoitetaso Virasto toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.

Tulostavoite 5 (TAE) Uudistetaan valtionavustustoimintaa ottamalla käyttöön VA-digi.	
2024	Tavoitetaso Yhteisöavustusten haut toteutetaan VA Digissä, henkilöhakijoiden pilottihaku on toteutettu. VA Digin henkilöhakijoiden järjestelmää on kehitetty viraston tarpeiden mukaiseen suuntaan. Tavoite edellyttää VA Digi -hankkeen etenemistä.
2025	Tavoitetaso Yhteisöavustusten sekä henkilöhakijoiden haut toteutetaan VA Digissä. Tavoite edellyttää VA Digi -hankkeen etenemistä.
2026	Tavoitetaso Tavoite valmis.
2027	Tavoitetaso Tavoite valmis.

Selkeytetään opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvaa virastorakennetta, kevennetään päällekkäistä hallintoa ja vahvistetaan virastojen tuloksellista ohjausta Sivistyshallinto 2030 - loppuraportin suuntaisesti huomioiden nykyisten yksiköiden erilaiset tehtävät.

Tulostavoite 6 (TAE) Virasto osallistuu aktiivisesti Sivistyshallinto 2030 –uudistushankkeen valmisteluun ja toimeenpanoon koko sivistyshallinnon yhteistyönä.	
2024	Tavoitetaso Virasto osallistuu ohjausryhmän ja alatyöryhmien työhön uudistushankkeen asettamispäätöksen mukaisesti. Virasto käynnistää uudistuksen toimeenpanon sivistyshallinnon yhteisten linjausten mukaisesti. Virasto toimittaa ministeriölle vuoden 2024 huhtikuun loppuun mennessä selvityksen valtionavustusten tarkastus- ja valvontajärjestelmän nykytilasta ja kehittämistarpeista sekä niiden pohjalta laaditun suunnitelman tarkastusjärjestelmäksi.
2025	Tavoitetaso Virasto valmistautuu uudessa virastorakenteessa toimimiseen ja toimeenpanee uudistushankkeen mukaiset toimet sivistyshallinnon yhteisten linjausten mukaisesti.
2026	Tavoitetaso Uusi virastorakenne on valmis ja Taiteen edistämiskeskus on ratkaissut oman tehtävänsä osana sitä.
2027	Tavoitetaso Taiteen edistämiskeskuksen toimintojen kehittämisestä osana virastorakennetta valmistuu kokonaisvaltainen strategia.

Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.

Tulostavoite 7 Kehitetään valmentavaa toimintakulttuuria vahvistaen näin organisaation yhteenkuuluvuutta ja me-henkeä.	
2024	Tavoitetaso Virastossa on luotu etätöön johtamista ja työhyvinvointia tehostava valmentavan organisaatiokulttuurin toimintamalli. Tukitoimet ovat käynnistyneet (mm. sisäisen viestinnän toimintamalli, valmentavan esihenkilötyön koulutukset).
2025	Tavoitetaso Viraston esihenkilötehtävissä toimivat ovat käyneet yhdessä määritellyn johtamiskoulutuksen johtamiskulttuurin yhtenäistämiseksi. Työhyvinvointia tehostava toimintamalli on jalkautettu virastoon.
2026	Tavoitetaso Tarkennetaan vuonna 2025.
2027	Tavoitetaso Tarkennetaan vuonna 2025.

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistun riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.

Tulostavoite 8 (TAE) Kehitetään ja otetaan käyttöön yhteisistä riskienhallintapuitteista soveltuvat muodot osaksi viraston riskien hallinnan käytäntöjä ja toimintatapoja.	
2024	Tavoitetaso kartoitetaan nykytilan puutteet, laaditaan vuotuiset täydennyssuunnitelmat.
2025	Tavoitetaso Tehdään suunnitelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.
2026	Tavoitetaso Tehdään suunnitelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.
2027	Tavoitetaso Tehdään suunnitelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.

Tulostavoite 9 (TAE) Virasto toimii tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.	
2024	Tavoitetaso Laaditaan toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jossa käsitellään kaikkia toimintoja yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden näkökulmasta. Luodaan sidosryhmäkyselyissä numeerinen mittari yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden kehittämiseksi.
2025	Tavoitetaso Määrittyy sidosryhmäkyselyn 2024 pohjaluvun perusteella.
2026	Tavoitetaso Määrittyy sidosryhmäkyselyn 2025 perusteella.
2027	Tavoitetaso Määrittyy sidosryhmäkyselyn 2026 perusteella.

Tulostavoite 10 (TAE) Virasto seuraa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatua.	
2024	Tavoitetaso Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia on toteutettu. Tarvittavat painopisteet seuraavaan päivitykseen on selvitetty.
2025	Tavoitetaso Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on päivitetty ja käytössä.
2026	Tavoitetaso Toteutetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa asetettujen tavoitteiden ja painopisteiden saavuttamiseksi.
2027	Tavoitetaso Toteutetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa asetettujen tavoitteiden ja painopisteiden saavuttamiseksi.

Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävä kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.

Tulostavoite 11 (TAE) Vahvistetaan valtionavustustoiminnalla kestäviä käytäntöjä kulttuuri- ja taidealalla.	
2024	Tavoitetaso Kehitetään valtionavustustoimintaan soveltuvia vastuullisuuskriteereitä.
2025	Tavoitetaso Vastuullisuuskriteerit otetaan käyttöön.
2026	Tavoitetaso Määrittyy vuoden 2025 perusteella.
2027	Tavoitetaso Määrittyy vuoden 2025 perusteella.

Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevissa asioissa. Virasto hyödyntää moninaisuustyössään soveltuvien osien ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

Tulostavoite 12 (TAE) Vahvistetaan päätöksenteon ja toiminnan moninaisuutta valtionavustustoiminnassa.	
2024	Tavoitetaso Henkilöstö ja luottamushenkilöt osallistuvat kulttuurisen moninaisuuden koulutukseen.
2025	Tavoitetaso Koko henkilöstö on osallistunut kulttuurisen moninaisuuden koulutukseen ja aloittavien toimikuntien jäsenille on räätälöity kulttuurisen moninaisuuden osaamista vahvistava tietopaketti.
2026	Tavoitetaso Kulttuurisen moninaisuuden asiantuntemus on yksi keskeisistä viraston kyvykkyyksistä.
2027	Tavoitetaso Taiteen ja kulttuurin valtioavustusten päätöksentekojärjestelmä heijastaa Suomen väestörakenteen moninaisuutta.

Tulostavoite 13 (TAE) Vahvistetaan moniarvoisuutta taide- ja kulttuurikentällä.	
2024	Tavoitetaso Jatketaan kulttuurin moninaisuuden avustusmuotoja ja kehitetään avustusmuotoa tarpeen vaatiessa.
2025	Tavoitetaso Kulttuurisen moninaisuuden ja rasminvastaisuuden avustusten vaikuttavuuden arvio on valmis.
2026	Tavoitetaso Määrittyy vuonna 2025 valmistuvan arvion perusteella.
2027	Tavoitetaso Taide, kulttuuri ja moninainen Suomi -toimenpideohjelman toimenpiteet on toteutettu mahdollisuuksien mukaan (vuosittainen tarkastelu) ja vakiinnutettu soveltuvin osin.

Toiminnallisen tehokkuuden¹ sekä tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet² *

	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Toimitilatehokkuus / toimistotilat/ (m ² /hlö)	23,6	20	19	19	16	16	TAE
Asiakaspalvelukontak- tien digitalisointi (%)	57	65	70	75	80	85	TAE
Hakemusten määrä	13 300	13 500	13 000	12 000	12 000	12 000	
Hakemusten käsittelyaika (viikkoa)	14	13	13	13	13	13	TAE
Asiakastyytyväisyyskyse- ly (nps)	37	40	40	42	42	45	TAE
Uutiskirjeen tilaajamäärä	Ei uutiskirjet- tä	Lanseer- aus 8/2023	1000	1700	3000	3500	

*Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen vaikutuksia

4 Voimavarojen hallinta

Voimavarojen hallinnan laadulliset tavoitteet

Viraston tulee arvioida Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomuksen kilpailulain toimeenpanosta (4/2021) suositusten mukaisesti oman toimintansa kilpailullista luonnetta oikeudellisesta näkökulmasta ja arvioinnin perusteet tulee dokumentoida sisäisen valvonnan kannalta asianmukaisesti ja riittävän korkealla organisaatiotasolla. Toimintaa tulee arvioida säännöllisesti ja tarvittaessa myös korjata aiempaa arviota. Viraston tulee huolehtia, että kilpailullinen toiminta on kirjanpidollisesti eriytetty kilpailulain 4 a luvun mukaisesti.

¹ Tarkempia näkökulmia toiminnalliseen tehokkuuteen ovat taloudellisuus, tuottavuus, maksullisen toiminnan kannattavuus/kustannusvastaavuus sekä yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus. Taloudellisuus on kustannusten ja tuotosten välinen suhde, joka mittaa kustannustehokkuutta. Tuottavuus on toiminnan tehokkuuden mitta, joka määritellään toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten suhteena: tuotostmäärä/panosmäärä = tuottavuus. Kun tuotos jaetaan kokonaiskustannuksilla, saadaan kokonaistuottavuus. Kun tuotos jaetaan työvoimapanoksen määrällä, saadaan työn tuottavuus. Maksullisen toiminnan kannattavuutta mitataan suoritteista saatujen myyntituottojen ja tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneiden kustannusten erotuksena (kustannusvastaavuus) ja suhteena (kustannusvastaavuusprosentti).

² Tarkempia näkökulmia tuotoksiin ja laadunhallintaan ovat suoritteet, julkishyödykkeet, palvelukyky ja laatu. Suorite on tuotantoprosessissa aikaansaatu tuotos (output). Suoritteet voivat olla esim. hallinnon alan, viraston, tulosityksikön, tulosalueen, prosessin tai toiminnon tuotoksia. Julkishyödykkeet ovat jakamattomasti koko yhteiskunnan ja sen jäsenten hyväksi tulevia etuja, joissa yhden henkilön etuun kohdistuva kulutus tai etuuden nauttiminen ei vähennä muiden mahdollisuuksia hyödyntää kyseistä etua. Julkishyödykkeitä ovat esimerkiksi puhdas luonto, terveellinen ympäristö ja yleinen turvallisuus. Palvelukyky kuvaa viraston kyvykkyyttä palvella yhteiskuntaa ja asiakkaita. Palvelukykyyn kuuluu mm. asiakastyytyväisyys, asioiden käsittely- ja läpäisyajat sekä viraston kyky vastata asiakkaiden tarpeisiin ja tuottaa hyötyä yhteiskunnalle ja sen jäsenille. Laatu on yleisesti tuotteen tai palveluprosessin ominaisuuksien virheettömyyttä ja siihen kohdistuvien eri sidosryhmien odotusten- ja vaatimustenmukaisuutta. Laatu kuvaa esimerkiksi viraston aikaansaannosten ja sisäisten prosessien ominaisuuksia sekä erityisesti sitä, miten tuotteet ja palvelut vastaavat ominaisuuksiltaan niille lainsäädännössä ja yhteiskunnan ja asiakkaiden odotuksissa asetettuja vaatimuksia ja kriteerejä.

Voimavarojen hallinnan määrälliset tavoitteet*

	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Henkilötyövuodet (perustoimintamenot, htv), josta ulkopuolisella rahoituksella	46,4	71 6	71 6	73 6	73 6	73 6	TAE
Työtyytyväisyysindeksi (VM Baro)	3,5	Arvio	3,6	3,7	3,8	3,8	TAE
Sairauspoissaolot (pv/htv)	10,3	Arvio	8	6	6	6	TAE
Koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	2	2	3	4	4	4	TAE
Johtaminen (VM Baron johtajuusindeksi)	3,35	Arvio	3,4	3,5	3,6	3,7	TAE
Hansel- yhteishankintojen osuus viraston kokonaishankintakustan- nuksista (%), pl. valtion konsernitoimijoilta ja virastoilta tehdyt hankinnat	14	14	15	15	15	15	TAE
Taloushallinnon raportoitu työmäärä (htv) suhteessa kirjanpitoyksikön kokonaishenkilötyövuosi- in (%)	Toteuma	Arvio	1,07	1,06	1,05	1,05	TAE
Tiedot tilinpäätöksissä oikeita ja riittäviä (VTV:n havainnot tilinpäätökseen ja tietojen oikeellisuuteen liittyen (kpl).	Toteuma	Arvio	0	0	0	0	TAE
Sisäinen valvonta kirjanpitoyksiköissä toimivaa (talouden hoidon näkökulmasta) (VTV:n havainnot sisäisen valvonnan osalta (kpl)).	Toteuma	Arvio	0	0	0	0	TAE

*Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen vaikutuksia

TOIMINNAN RAHOITUS						
Viraston toimintamomentti 29.01.10. ** (1000 euroa)	TP* 2022	Arvio* TA 2023	TAE 2024	Kehys 2025	Kehys 2026	Kehys 2027
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	736	736	483	460	393	314
TA ja LTAt / kehys	4 310	4 595	6 966	6 982	6 982	6 982
Käytettävissä oleva rahoitus	5 046	5 331	7 449	7 442	7 375	7 296
Menot	4 341	5 183	7 316	7 376	7 361	7 456
Tulot	31	335	327	327	300	300
Nettomenot	4 310	4 848	6 989	7 049	7 061	7 156
Siirtyy seuraavalle vuodelle	736	483	460	393	314	140

*toimintamomentti 29.80.01

**Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen vaikutuksia

TOIMINNAN RAHOITUS						
Kaikki viraston käytettävissä olevat momentit** (1000 euroa)	TP 2022	Arvio TA 2023	TAE 2024	Kehys 2025	Kehys 2026	Kehys 2027
Viraston pääasiallinen toimintamomentti 29.01.10., netto (uusi momenttitunnus!)	38 610	4 450 + II LTA 145	6 966	6 982	6 982	6 982
Viraston momentti 29.80.16 Ylimääräiset taiteilija- ja sanomalehtimieseläkkeet	18 771	21 307	22 559	23 323	23 323	23 323
Viraston momentti 29.80.50 Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen (Taiken jaettava osuus)	27 574*	27 544*	24 714	24 714***	24 714***	24 714***
Viraston momentti 29.80.51 Apurahat taitelijoille, kirjailijoille ja kääntäjille	16 678	17 586	18 955	19 117	19 117	19 117

*momenttitunnus 29.80.52

**Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen vaikutuksia

*** Määräraha voi muuttua pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan sisältyvän valtionavustusleikkausten kohdistusten selvittyä.

TULOJEN JA MENOJEN ERITELY*** (1000 euroa)	TP* 2022	Arvio* TA 2023	TAE** 2024	Kehys** 2025	Kehys** 2026	Kehys** 2027
Henkilöstökulut	2 993	3 730	5 000	5 060	5150	5335
Toimitilavuokratulot	424	417	436	436	411	391
Palvelujen ostokulut	785	893	1 570	1 570	1 500	1 430
Muut kulut	138	143	310	310	300	300
Investointimenot	0	0	0	0	0	0
Bruttomenot	4 341	5183	7 316	7 376	7 361	7 456
Maksullisen toiminnan tuotot	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	31	335	327	327	0	0
Bruttotulot	31	335	327	327	300	300
Nettokäyttö/-käyttöarvo	4 310	4 848	6 989	7 049	7 061	7 156
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	736	736	483	460	393	314
TP/TA/TAE	4 310	4 595	6 966	6 982	6 982	6 982
Käytettävissä yhteensä	5 046	5 331	7 449	7 442	7 375	7 296
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	736	483	460	393	314	140

*29.80.01

** 29.01.10

***Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen vaikutuksia

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Viraston tulossopimus on laadittu vuosille 2024–2027 ja vuosittain tehdään sopimuksiin välttämättömät muutokset toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi.

Virasto raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden, myös konkreettisten toimien, saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä vaikuttavuudesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan ja ministeriön tilinpäätöksessä koskien kirjanpitoyksikköjä. Ministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitetun kannanoton viraston tilinpäätöksestä.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan tulosneuvottelujen yhteydessä sekä virastokohtaisissa tapaamisissa. Viraston tulee raportoida erityisesti tavoitteista jäämisestä ja syistä tähän. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja virasto seuraavat tavoitteiden toteutumista ja määrärahojen riittävyyttä ja ryhtyvät toimenpiteisiin, mikäli tavoitteita ei pystytä saavuttamaan virastolle osoitetuilla resursseilla.

Virasto julkaisee tulossopimuksen Valtiokonttorin määräyksen (VK/114329/00.00.01.06.00/2021) mukaisesti Tutkihallintoa.fi-palvelussa verkkolinkityksiä käyttäen viimeistään viikon kuluttua tulossopimusten hyväksymisestä.

Helsingissä 15.1.2024

Ylijohtaja Riitta Kaivosoja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Johtaja Kaisa Rönkkö
Taiteen edistämiskeskus

Kulttuuriasiainneuvos Katri Santtila
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Taiteen tukemisen päällikkö Henri Terho
Taiteen edistämiskeskus

6 Liitteet

Liite 1 Luonnos momentin 29.80.50 käyttösuunnitelmaksi 2024 (Taiteen edistämiskeskus)